

Tutajozás az Ung vizének alsó részén s a Laborcz, Latorcza és Bodrogh vizeken.

Az ungvári uradalom fenyőfa termésének eddig igénybe nem vett piaczkon utat nyitandó, az ungvári m. k. erdőhivatal a helybeli t. m. k. jószágigazgatóság engedélyével az Ung vizének alsó részén s a Laborcz, Latorcza és Bodrogh vizeken kísérletet tett, hogy ezen vizek a rövid- és hosszututajozásra mennyiben lehetnek használhatók.

A tutajozás ápril-hó 8-án indított meg, s az idei legnagyobb és legkisebb vizállás mellett a kísérlet 1 egész 4 talpból álló rövid- és 12—20 talpból álló hosszututajjal tétetett. A rövid tutajozás minden legkisebb akadály nélkül eszközöltetett, a hosszututajozás azonban némi nehézséggel volt összekötve azon okból, mert a felvett nagy-bereznai különben avatott tutajosok a zárfék kezelésében nem lévén gyakorolva, az első hosszututaj az ör-darmai átjáró és a lakárti sellyő közelében rosszul foganatosított evezés és fékezés folytán fél napra felakadt, és illetőleg összekuszálódva megfeneklett; a második hosszututaj ellenben a nagy-ráskai révnél lejjebb nem mehetett azért, mert a viz a ráskai lecsapoló malomzsilip gát-koronájánál 6"-el alább állott.

Az elért eredmény foglalhatja az: hogy a tutajozás nevezett folyókon közép vizállás mellett minden akadály nélkül foganatosítható, és pedig tetemes fölteherrel; s hogy a tutajozás tavaszi kis vizállás mellett is eszközölhető leend, ha a nagy-ráskai malomgát és lecsapoló-zsilip jelenlegi magassága $1\frac{1}{2}$ —2' lábbal alacsonyabbra vétetik, mely esetben közép vizállás mellett a tutajokat csupán a lakárti sellyő alá kellene vinni, a honnan azután azokat a rendszerinti 5—15' vizállásnál mindig tovább lehetne szállítani. A szállítás időtartama vizállás és időjárás szerint Ó-Kemenczétől számítva 3—5 napra

tehető, mely körülménynek természetes folyománya az, miszerint a rendszeren 470—625 köbméter tutajfa és 94—125 k. m. föltehert tartalmazó hosszutaj költsége, és illetőleg egységenkénti kerüköltsége a következő lenne:

ugyanis egy mintegy 650 k. m. tömeget tartalmazó hosszutaj leszállításához szükséges egy belföldi tutajnagy 2 frttal és 12 köztutajos 1 frt 50 krral számítva, a kiknek a vasuti visszaszállítással a következő összeg lenne fizetendő:

1 tutajnagynak 5 napszám 2 frttal	10 frt — kr.
13 köztutajosnak 5 „ 5 „	65 „ — „
14 tutajos visszaszállítása Ungvárra a IV. helyen 74 krral	10 „ 36 „

A tutajosok és szerszámok szállítása Szőlőcskéről a homotori vasuti állomásig valamint, N.-Bereznáról Ó-Kemenczéig átalánykép

A fölteher felrakására

Összesen 150 frt 36 kr.

E szerint tehát egy köbméter tutajfa, s illetőleg részben szelvényáru szállítása Szőlőcskéig kerülne $150.36 : 650 = 23$ kr, vagyis köblábanként 0.73 krba. Igaz ugyan, miszerint a tutajozási kísérletre kiadott költségek tetemesen eltérőleg más egységárat mutatnak ki, mert a kísérlet alkalmával leszállított 15213 köbláb letutajozása 637 frt 73 krba, vagyis köblábanként 4.2 krba került, ha azonban tekintetbe vétetik az, hogy ez kísérlet volt, hogy továbbá a szálfák lehengettetése és bekötése az időnek felét vevé legalább is igénybe; holott jövőre a felvidékről leszállított, illetőleg Ungvárra érkező hosszutajok rögtöni továbbítása czéloztatik, a kimutatott 0.73 krnyi köblábankénti egységbér a tényleg kiadandóval egyenlőnek fog bebizonyulni.

Hogy ezen tutajozás az épület- és szerfának értékesítésére minő előnyt fog hozni? azt a jelen körülmények között, s

különösen addig, míg Máramarosban 6—10, Tokajban pedig 12 kr köblábankénti áron lehetséges lesz, habár éveken át ott állott, s ezért romlottá lett tutajfát kapni, addig azt határozottan megmondani nem lehet. Mihelyt azonban a fenyő épületfa árai ily természetellenes módon le nem nyomatnak, mihelyt maguk a magyar emberek és különösen a hazai német lapok is megszűnnek saját faáruinkat minden további meggondolás nélkül gyalázni s így mihelyt ezért az árak oly hullámnak nem lesznek kitéve, mint ma, az előny igen valószínűen abban fog állni: hogy köblábanként mintegy 7—10 krnyi tőár fog az ungvári kincstári uradalom részére maradni.

Ruttner Antal, m. k. erdőmester.

Egy új szerkezetű távmérő.

Belházy Emil, m. k. erdőrendezőtl.

(Folytatás és vége.)

4. A műszer tisztántartása.

Noha mindenkiről, a ki felméréssel foglalkozik, feltételezzük, hogy műszereit rendben tartja, s óvatossággal kezeli, mégis megemlítjük, hogy jelen műszerre nézve a tisztaság és gondos kezelés igen fontos dolog. A távmérő ugyanis csak akkor szolgáltat helyes adatokat a távolság és magasság számára, ha az egyes részek mozgása mindég egyforma könnyűséggel történik. Nevezetesen figyelniünk kell a távcsőtartóra és az emelősinre; a távcsőtartó csapjával a keretben fel- és alá mozgó koczkában forog, a másik végével pedig az emelősin tetejére támaszkodik. Ennélfogva szükséges, hogy a csap mindig könnyen foroghasson ágyában, úgy hogy a távcső súlya képes legyen a távcsőtartósint az emelősin tetejére olyformán lenyomni, mikép az az emelősin fölemelése vagy leeresztése mellett is mindig rajta maradjon. Továbbá szükséges, hogy a távcsőtartósín